

INFORME DIAGNÒSTIC PERCEPTIU DE SALUT

Realitzat amb membres del Fòrum Veïnal i de la Mesa Tècnica de Salut de Museros

novembre 2021

Assistència tècnica:
La Dula. Eines Comunitàries i Neus Berenguer

1 INTRODUCCIÓ METODOLÒGICA

En el marc del desplegament local del IV Pla de salut de la Comunitat Valenciana a Museros, s'han realitzat, entre 2019 i 2021, diverses sessions amb la Mesa Tècnica de Salut i l'òrgan de participació ciutadana Fòrum Veïnal de Museros. Sobre aquests dos grups, ha pivotat el desplegament del IV Pla al municipi, per tal de fomentar el treball intersectorial i garantir la participació comunitària. En concret, el municipi es troba a hores d'ara desplegant l'etapa III, l'anàlisi de situació.

El IV Pla de salut és l'instrument estratègic de planificació i programació de les polítiques de salut a la Comunitat Valenciana. Persegueix millorar la qualitat de vida i reduir les desigualtats en salut en la nostra societat, amb actuacions concretes on s'involucre l'administració local i es compte amb la participació de la ciutadania. Per això, assumeix tant el compromís de considerar els factors que són determinants de les desigualtats en salut com la necessitat d'impulsar el principi de salut en totes les polítiques.

Quant al cas que ens ocupa, la realització del diagnòstic perceptiu de necessitats i problemàtiques relacionades amb la salut, la Mesa Tècnica féu ja una sessió el 2020, les conclusions de la qual s'han recollit en aquest informe. Pel que fa al Fòrum Veïnal, aquest ha encetat recentment la seua segona edició amb una renovació de membres, en el qual es manté la representació del teixit veïnal i la participació de persones a

títol individual segons criteris de representativitat sociodemogràfica i reprén el testimoni comunitari del I Fòrum per fer de Museros un poble més saludable. Amb aquest nou grup de veïns i veïnes, s'ha realitzat en el mes de juny un taller de diagnòstic, després d'haver mantingut una sessió formativa prèvia per a introduir el marc teòric en el qual es fonamenta el IV Pla de salut de la Comunitat Valenciana. Els resultats d'aquest taller, s'exposen en l'apartat 3 d'aquest document.

L'objectiu d'ambdòs tallers ha sigut detectar necessitats i problemàtiques relacionades amb la salut a fi de construir un relat col·lectiu sobre la realitat local, amb les percepcions del personal municipal que forma part de la Mesa Tècnica i del Fòrum Veïnal. Aquest relat col·lectiu, serà una primera aproximació a les percepcions (tècniques i veïnals) sobre les mancances i factors que es perceben que incideixen negativament en la salut de la població.

Més que un diagnòstic purament quantitatiu, el que ací es pretén és generar un diàleg en el qual es complementen les percepcions del «saber expert» del grup amb personal tècnic, i el «saber experiencial» del grup de treball veïnal, és a dir, una labor qualitativa que ens permet anar més enllà de les dades, en apropar-se a la realitat viscuda pels diferents agents socials que hi participen.

En aquest sentit, optar per aquest tipus d'aproximació suposa una tasca complexa d'abstracció, recerca i coordinació, en tant que es tracta de posar la participació comunitària al centre del procés. Però al mateix temps, d'aquesta manera, es generen garanties per a la continuïtat del procés i la posada en marxa d'accions a curt o mig termini.

Amb aquest objectiu, amb les conclusions d'ambdues sessions (la de 2020 amb la Mesa Tècnica i la de 2021 amb el Fòrum Veïnal), s'han realitzat un taller de devolució i prioritització de necessitats amb cada espai per preparar un escenari idoni el qual done pas a l'etapa IV del desplegament del IV Pla: el disseny d'accions.

2 SESSIÓ AMB LA MESA TÈCNICA DE SALUT

- **Persones assistents:** coordinadora d'infermeria del Centre de Salut, coordinadora mèdica del Centre de Salut, tècnica de l'Agència d'Ocupació i Desenvolupament Local, tècnica de cultura, aparellador, tècnic del SAE, personal tècnic extern encarregat de dinamitzar la sessió (3 persones).
- **Dia:** 29 de setembre de 2020
- **Hora:** de 12.00 h a 14.00 h
- **Lloc:** sala de conferències de la Casa de Cultura de Museros.

El 29 de setembre de 2020, en el marc d'unes jornades formatives sobre participació comunitària dirigides a la Mesa Tècnica de Salut del municipi, es va decidir començar el diagnòstic perceptiu de salut, el qual s'emmarca en el procés de desplegament local del IV Pla de salut de la Comunitat Valenciana. Cal dir que el personal tècnic present en aquesta sessió, ja havia assistit a una altra formació de salut a l'inici d'any en la qual es contextualitzà el paradigma dels determinants socials i les línies estratègiques del IV Pla de salut. Durant el transcurs de la jornada, les persones assistents van transmetre la seua voluntat de treballar de manera activa l'impuls intersectorial d'accions que milloren la salut del municipi, motiu pel qual es va decidir adaptar una de les

dinàmiques participatives previstes aquell dia per tal de desenvolupar una primera aproximació tècnica al diagnòstic perceptiu de salut.

Fotografies preses durant la reunió formativa i el posterior taller de diagnòstic

Aquesta dinàmica es va centrar en la detecció de necessitats i problemàtiques, com un avançament de l'objectiu d'abordar els actius de salut en una segona sessió que estava ja plantejada per als pròxims mesos.

El desenvolupament va ser el següent. En primer lloc, cada membre de la mesa tècnica va pensar durant cinc minuts dues problemàtiques relacionades amb la seua àrea laboral les quals, pensen, afecten la salut del veïnat de Museros. Després, cada persona va compartir les necessitats detectades amb la resta del grup i col·lectivament es van classificar segons cinc àmbits temàtics (ocupació i comerç, educació i cultura, urbanisme i medi ambient, benestar i igualtat, recursos sanitaris i hàbits saludables). Mentrestant, es completaven les problemàtiques identificades amb aportacions i matisos dels grups. Per últim, es van deixar quinze minuts finals per completar aquells àmbits

que es pensaven havien quedat incomplets. A més, s'analitzà si alguna de les necessitats remarcades afectava algun col·lectiu poblacional concret (infància, joventut, majors, dones...).

Vist això, va ser una sessió molt propositiva en la qual es remarcaren algunes oportunitats d'actuació al municipi i es generaren sinergies entre determinats sectors tècnics (com ara Cultura) i el Centre de Salut. A continuació, es detallen els resultats d'aquesta sessió.

RESULTATS DIAGNÒSTIC AMB LA MESA TÈCNICA DE SALUT

Urbanisme i medi ambient

Pel que fa a la mobilitat a peu, es manifestà que el poble no compta amb una estratègia d'actuació continuada pel que fa a la millora de voreres i d'espais públics del poble. Al llarg dels últims anys, sí que s'han fet intervencions per millorar l'accessibilitat (rampes, voreres...) en alguns punts clau, però de manera puntual. Es proposà disposar d'un diagnòstic de la població per detectar punts a millorar.

En concret, pel que fa a l'anterior, es considerà fonamental millorar l'entorn del Centre de Salut, quant a l'accessibilitat i la confortabilitat de l'espai urbà que l'envolta. El Centre de Salut és un dels centres atractors de mobilitat al poble, i a més, és un espai molt visitat per la gent gran. Per això, s'explicità, d'una banda, que haurien de posar-se a prop banquetes i espais amb ombra.

D'una altra banda, el personal sanitari detectà com un greu problema el fet de no haver-hi aparcaments suficients reservats per a persones amb mobilitat reduïda. Molts familiars hi porten habitualment persones

majors que necessiten tractament periòdic en cotxe. Com que és molt difícil aparcar pels voltants i aquestes persones no poden caminar molt, el personal d'infermeria finalment ix a la porta per a evitar que les persones majors hagen de desplaçar-se. Per aquest motiu, es proposà que en l'horari d'atenció del Centre de Salut es puguen reservar places d'aparcament als voltants per a les persones usuàries (per exemple, el veïnat del barri de La Venta que va sempre amb cotxe), ja que el personal treballador ho pot fer en els carrers pròxims.

Es va comentar que un dels factors de gravetat en la tercera edat és l'aïllament social i es relacionà en alguns casos amb el fet que els edificis del poble construïts en dècades anteriors amb una normativa més laxa no tenen ascensor. Com les persones habitants d'aquestes cases en tercera planta o més enllà han envellit ja no ixen tant al carrer. Tot i identificar-se com un problema de difícil abordatge municipal, es va pensar que per l'impacte que pot comportar en la vida de les persones afectades és un assumpte que requereix atenció especial.

Benestar social i igualtat

En primer lloc, s'assenyalà la bretxa digital que afecta de manera particular la gent gran i les persones sense accés als recursos informàtics. A més, s'emfatitzà l'afecció que aquesta ha tingut en temps de la COVID-19, en el qual les interaccions personals s'han reduït i molts serveis municipals s'han digitalitzat. Per salvar aquest obstacle, es va proposar fer un voluntariat informàtic de radi digital amb població gran per ajudar-la amb les gestions telemàtiques.

També, es féu menció a la comunitat amb problemes auditius, no només perquè gran part dels serveis ara fan atenció telefònica i no presencial,

amb les complicacions que això comporta per al col·lectiu, sinó perquè les mascaretes i les pantalles protectores obstaculitzen la comunicació tant en els comerços com en l'administració.

Més enllà, també es destacà la situació de famílies que es troben en risc d'exclusió social, amb baixos recursos econòmics i dificultats per accedir a recursos formatius i a la informació municipal. S'emfatitzà com aquesta situació pot influir en la seua qualitat de vida i en els seus hàbits diaris (alimentació, salut sexual, activitat física...). En aquest sentit, es va plantejar que es podrien portar a terme iniciatives per a arribar a aquests col·lectius i facilitar l'adquisició de capacitats per a millorar la seua autonomia a l'hora de guanyar salut i augmentar el seu benestar.

En concret, pel que fa a la infantesa, es proposà impulsar beques esportives per combatre l'obesitat i facilitar la integració social. També, facilitar un canal de préstec de material i d'equipació de segona mà (patins, bicicletes, etc.). Així mateix, es valoraren positivament les ajudes oferides fins al moment, com les beques per a l'escola d'estiu i el programa actual de repàs i esports gratuïts, tot i que algunes de les persones assistents no en tenien constància i es feia palesa la manca de flux informatiu.

Per acabar en aquest àmbit i seguint el paradigma plantejat pel grup assistent a la formació, es va incidir que cal una atenció intersectorial a les persones en situació de vulnerabilitat, des de tots els recursos i a tots els i les membres del nucli familiar.

«A voltes en una entrevista per oferta de treball he detectat algun incís sobre violència de gènere i he cridat a serveis socials, "mira a vore"... i a

lo millor la tutora també ho ha detectat... i cada administració té diferents protocols i cal un abordatge integral...».

«La intervenció sociocomunitària és com una taula, 4 o 5 pates».

Cultura i educació

A més de fer referència a la comunicació i a la mobilitat de les persones amb mobilitat reduïda i diversitat funcional, el grup personal tècnic també remarcà la necessitat d'implementar una oferta d'oci i cultural realment inclusiva.

A continuació, es destacà l'abús del mòbil i de les noves tecnologies, sobretot per part del col·lectiu infantil i jove. A partir d'aquestes reflexions sobre les pràctiques juvenils, les persones assistents comentaren que és important que els adults donen exemple i s'hi involucren. Per tant, es va proposar una escola de mares i pares, en la qual tractar temes com ara l'ús adequat de les noves tecnologies, nutrició, etc. De nou, es posà en relleu la voluntat de fer sinergia entre els diferents departaments assistents per desenvolupar aquests programes.

Ocupació i comerç

Es detectà una població diana: homes desocupats entre 40 i 60 anys, amb poca formació i amb estils de vida poc saludables (habituals al consum excessiu d'alcohol). Aquest col·lectiu cerca feina mitjançant el servei d'ocupació de l'Ajuntament però no accepta l'oferta de cursos de formació, a pesar d'estar becats o dispensar titulacions necessàries, fins al punt que l'Ajuntament de Museros ha ofert places al veïnat de Massamagrell en un curs d'obra de paleta perquè el públic muserenc no s'hi inscrivía. És a dir, estan disponibles per a les ofertes laborals però

rebutgen dedicar el seu temps als cursos formatius. Davant aquesta situació, es van qüestionar quines mesures com l'ingrés mínim vital o la renda social valenciana estimulen l'ocupació, ja que aquest perfil, donada la precarietat del mercat laboral, troba més rendible cobrar les ajudes que treballar en una feina de remuneració exigua (diuen: «Yo cobro 600 € vivo con la madre no tengo familia pues me lo gasto todo en cerveza, para qué trabajar si voy a cobrar una mierda»).

Pel que fa a les dones d'eixe segment d'edat, es comentà que no són demandants d'ocupació perquè o bé es dediquen a tasques de cures i de la llar en exclusiva o bé fan alguns treballs esporàdics en negre.

Es va suggerir fer molta pedagogia perquè la gent s'hi capacite, ja que més enllà de la crisi immobiliària de 2008 i la bombolla actual, a causa de la COVID-19, perillen moltes altres professions (sector hostaleria, organització d'esdeveniments, vestit festers, etc.) i caldrà reciclar-se professionalment. S'avaluà positivament establir un pla d'ocupació social, com ja s'ha fet en alguna ocasió, que obligue les persones interessades a accedir a un treball a passar prèviament per un període de formació, i les borses de treball municipal temporal que es perceben com a estímuls per l'ocupació i no com a recursos solucionistes que faciliten la inactivitat i encomanar-se exclusivament a rebre pensions.

Serveis sanitaris i hàbits saludables

La coordinadora mèdica i la d'infermeria recalquen que promoure la salut no és només atendre la malaltia, que cal atendre la resta de condicionants socials de les persones pacients (entorn i suport familiar, nivell econòmic, qui cuina a casa...) i integrar tots els recursos a l'abast. Es va parlar també de la sobremedicalització dels problemes

quotidians, alguns dels quals es podrien tractar de manera més efectiva i sense l'abús farmacològic en organitzar grups d'autoajuda específics. En aquesta línia, es comentà que des del Gabinet Psicopedagògic Municipal que només compta amb una psicòloga la qual ha d'atendre també tot l'alumnat del centre escolar) es va oferir acompanyament durant el confinament però no hi hagué ningú que volguera aprofitar aquest servei. Es reflexionà sobre com l'estigma sobre la salut mental obstaculitza que les persones comencen processos terapèutics.

Pel que fa a la joventut, es va suggerir fer programes d'educació en salut sexoafectiva que incidisquen en la gestió emocional i els afectes, ja que es tenia la percepció que els referents primerencs per a la joventut són les produccions pornogràfiques, a l'abast de qualsevol menor en qualsevol moment, i els tallers més tècnics sobre anticonceptius i sexe segur. Per aquest motiu, es va demanar reforçar l'educació amb perspectiva de gènere.

Quant als cursos i tallers sobre alimentació saludable que s'han oferit des de la Casa de Cultura en els últims anys, amb un grau d'assistència satisfactori, es proposà convidar els comerços del poble (la fruiteria, les farmàcies, l'herbolari...) com a seu o col·laboradores. Es va considerar fonamental implicar-los en la promoció de la salut des d'un vessant comunitari. També, es demanà que el contingut d'aquests tallers, en la línia de tot el que ja s'ha comentat, a més d'anar dedicats a grups de població amb necessitats particulars (diabetis, hipertensió...), siguin accessibles al públic majoritari i que es puguen reproduir els remeis o receptes als domicilis de manera senzilla i quotidiana.

Per concloure, s'informà de la figura de l'infermer o infermera especialista, que és qui pot implementar programes de salut comunitària i fer

d'enllaç amb unes altres àrees tècniques. Tanmateix, es feu saber que les coordinadores del Centre de Salut dels serveis mèdic i d'infermeria estan en comunicació constant amb l'alcaldia sobre l'actualitat de la gestió sanitària. En un altre ordre de coses, ja s'està organitzant la pròxima campanya de vacunació contra la grip en tractar d'acomplir les mesures de seguretat requerides.

Treball intersectorial i comunicació

Des de la primera part de la sessió, les persones assistents van posar de manifest que no hi ha comunicació entre els departaments, serveis i organismes muserencs. El personal va lamentar no tindre constància dels projectes que desenvolupa cada àrea i que això limite per complet la possibilitat de crear sinergies o compartir recursos. De fet, en la mateixa reunió es van compartir algunes línies d'acció que fins al moment es desconeixien mútuament i es va dissertar sobre les oportunitats i el rendiment que podria comportar la col·laboració intersectorial.

Com a exemple, es va parlar de la targeta ciutadana, que actualment només s'utilitza per a l'accés a la piscina municipal (que haja constatat en la reunió) i que podria agilitzar moltes tramitacions en l'Agència de Desenvolupament Local, ocupació, cultura i d'altres.

També, es va parlar, pel que fa a les famílies en risc d'exclusió social, de dissenyar un protocol coordinat (ADL/Benestar/Centre de Salut/Educació...) que podria detectar i tractar amb major agilitat i encert les problemàtiques concretes de les persones, en compte de provocar una gimcana inoperativa del personal usuari entre els diferents serveis d'atenció.

«La mateixa família en risc d'exclusió social passa per un muntó de tècnics però no hi ha seguiment. Nosaltres mateixa els maregen. Ai, jo no tinc cap

recurs per oferir-te, vés a Serveis Socials. Ai, no, vés al Centre de Salut que et donen la pastilleta...».

«Necessitem espais de treball conjunt i fer una aproximació proactiva que empodere a aquestes persones».

Així mateix, es declarà la voluntat de col·laboració entre Cultura i el Centre de Salut per oferir formació específica a l'abast d'un públic no especialitzat sobre promoció de la salut.

Per tot això, es va proposar que periòdicament, per exemple trimestralment, es faça una reunió de coordinació tècnica intersectorial per tal que fluïska la informació i desenvolupar accions conjuntes.

Alhora, es va detectar un dèficit en la transmissió de la informació a la ciutadania. El diagnòstic es va concloure no solament des del punt de vista tècnic (ja que quotidianament es reben consultes de persones usuàries en departaments equivocats, la qual cosa demostra la desorientació de la població sobre on resoldre cada qüestió) sinó també veïnal: les mateixes persones assistents, com a veïnes de Museros, no tenien coneixement (o tenien informació esbiaixada) sobre determinats productes i serveis municipals.

En aquest sentit, es va pregar reforçar els canals de comunicació municipals (web, Facebook, panells electrònics, WhastsApp, ban i BIM) i tindre en compte que actualment, per la crisi sobrevinguda de la COVID-19, s'ha tendit a la tramitació telefònica i virtual, que és una solució poc o gens inclusiva per a les generacions més majors o les persones que no tenen accés al telèfon ni a Internet.

En un altre ordre de coses, es lamentà que alguns canals extraoficials, com és el grup de Facebook «Pocs i punyeteros» tinguen més atenció o credibilitat per part dels representants polítics en referència a la informació que s'hi difon sobre assumptes municipals, i no es contraste amb les versions del personal tècnic.

Finalment, es va demanar que es facilite més informació al personal tècnic sobre el IV Pla de salut i el Fòrum Veïnal; una petició que il·lustrà de nou la necessitat i voluntat d'estar al corrent dels programes municipals i promoure la cooperació transversal. Davant aquesta mostra de receptivitat, l'equip dinamitzador els va preguntar sobre la seua disposició anímica per col·laborar en la pròxima acció pública que impulse el Fòrum, petició a la qual hi van accedir de bon grat.

3 SESSIÓ AMB EL FÒRUM VEÏNAL

- **Persones assistents:** representats de l'associació Comerços Associats de Museros (CAMU), representant de l'Institut secular Obreras de la Cruz, representat de l'Associació de Veïnes i Veïns de Museros, representant de l'AMPA de l'IES, 4 veïnes, 2 veïns i les 2 dinamitzadores del Fòrum Veïnal.
- **Dia:** 14 de juny de 2021
- **Hora:** de 19.30 a 21.00h
- **Lloc:** sala polivalent de la Casa de Cultura de Museros

El 14 de juny de 2021, va tindre lloc la reunió amb el Fòrum Veïnal dedicada a l'elaboració del diagnòstic perceptiu de salut. La idea és que la informació recollida en la sessió amb personal tècnic pugui ser comparable amb la del Fòrum, per a la qual cosa va ser necessari establir una metodologia i unes dinàmiques similars.

A causa dels condicionants horaris i relacionals per la COVID-19, la sessió es va plantejar amb una duració d'una hora i mitja tot i que la durada habitual, abans de la crisi sanitària, era fer aquest tipus de tallers de dues hores com a mínim. Així doncs, aquesta va ser l'ordenació dels temps:

1. Benvinguda i dinàmica inicial (15')
2. Explicació de la metodologia i pensada individual (10')

3. Taules rotatòries: taula 1 (20') + taula 2 (15')
4. Posada en comú (30')
5. Comiat i convocatòria pròxima sessió (5')

El desenvolupament de la jornada va començar amb una dinàmica en moviment perquè les persones membres del Fòrum s'hi conegueren millor i, a més, reprendre tot allò parlat en l'última sessió formativa sobre salut comunitària i els determinants socials de la salut.

Per a això, es va demanar a les persones assistents que es col·locaren en dues files encarades i que es conformaren parelles. Inicialment, les dues files estaven allunyades i, de tant en tant, amb un avís sonor, se'ls va demanar que s'ajuntaren les parelles i comentaren:

- Nom i presentació (si venen d'alguna associació, en quina zona del poble viuen, a què es dediquen...).
- La primera paraula que els ve a la ment en pensar en salut i l'explicació de per què.
- Algun esdeveniment o estona que hagen viscut en les últimes dues setmanes i que els haja fet recordar la formació de l'altre dia.

Després de la dinàmica introductòria, es va explicar la metodologia de taules temàtiques rotatòries, que responien d'una manera aproximada als àmbits municipals o regidories: Urbanisme (espai públic i mobilitat) i Medi Ambient; Benestar Social, Educació, Cultura i Igualtat, i Comerç, hàbits saludables i recursos sanitaris; val a dir que sota aquest paradigma aproximat va treballar també la Mesa Tècnica pel setembre de 2020, de manera que sengles diagnòstics són fàcilment comparables.

Tot seguit, es va anunciar que es constituïren 3 grups de 3 i 4 persones, amb la pauta que tothom diguera el que pensa d'entrada i amb la complicitat d'una persona del mateix grup, ja establerta, que moderara i recollira tot allò expressat en unes cartolines; per això, primer es va plantejar una reflexió individual: es van repartir paperets i es va demanar que cada persona pensara per a si mateixa una problemàtica existent a Museros que afecta la salut, i que la hi escriguera tot cavil·lant si afecta algun col·lectiu poblacional concret i si ocorre en alguna zona del poble determinada. Cal ressenyar que per a contestar la primera pregunta es van indicar que els grups poblacionals marcats per l'Estratègia Nacional de Salut són: infància (0-5 anys), infància (6-11 anys), adolescència (12-17 anys), joves (18-29 anys), adults (30-64 anys), majors de 64 anys, embarassades, tota la població.

A continuació, es va animar la gent perquè es dividís entre els 3 grups de treball, pel que fa a la necessitat pensada per cadascuna.

L'objectiu d'aquests grups va ser generar debat i reflexió col·lectiva per consensuar entre tothom les problemàtiques identificades. Per tant, cadascun dels membres del grup va compartir en primer terme les necessitats detectades en intimitat, i després, s'hi va aprofundir conjuntament sobre la zona i el col·lectiu poblacional més afectats. Transcorreguts 20 minuts, es va donar un avís perquè totes les persones del grup, excepte la moderadora, canviaren de taula. El nou grup configurat va escoltar el resum de la persona moderadora i tingué 15 minuts més per completar la informació i apuntar les anotacions sobre les qüestions sorgides (consens/dissens, puntualitzacions...) o afegir-ne de noves.

Fotografies preses durant la sessió del taller de diagnòstic amb el Fòrum Veïnal, concretament en la part per grups.

Finalment, es van dedicar 30 minuts al plenari, en el qual la persona que va moderar cadascuna de les taules de treball va exposar tot el plantejat durant les taules i, de manera col·lectiva, es va continuar matisant o ampliant el contingut.

Fotografies preses durant la sessió del taller de diagnòstic amb el Fòrum Veïnal, concretament en la part final de posada en comú.

RESULTATS DEL DIAGNÒSTIC

A continuació, en aquest document, s'exposen les necessitats i problemàtiques que es van concretar i concloure pel que fa a cadascun dels àmbits treballats durant el taller, així com les propostes de solució que, tot i que no eren objecte de la sessió, es van plantejar en clau comunitària i de manera embrionària. Cal assenyalar que alguns dels temes tractats s'han reubicat en aquest informe segons criteris tècnics en la categoria més adient, a fi de facilitar el contrast entre aquest informe i el del personal tècnic, així com per tindre en compte l'enfocament metodològic del IV Pla de salut de la Generalitat Valenciana.

Benestar social i igualtat

En primer terme, i amb l'agreujant dels períodes de confinament recents a causa de la crisi sanitària derivada per la COVID-19, les persones assistents van detectar la incidència de situacions d'aïllament social i soledat no desitjada, especialment en la gent major de 64 anys, sense família o amb família que no pot ocupar-se'n. Aquesta situació afecta no només l'estat anímic de qui la pateix sinó que retroalimenta les malalties i obstaculitza els processos de cura i sanació.

Les persones participants d'aquesta sessió de seguida van plantejar iniciatives en clau propositiva per fer front al problema, com ara la d'«adoptar un abuelo» que ix per la televisió. Segons el Fòrum es podria idear un programa de convivència perquè joves estudiants d'universitat (tot aprofitant que hi ha línia de metro directa amb els campus) s'allotgen en cases de gent gran; això, contribuiria també a donar solució habitacional a aquest col·lectiu que té dificultat d'accés a la primera vivenda autònoma del nucli familiar. Una altra variant

proposada va ser un programa de voluntariat per passar unes hores concretes a la setmana amb les persones grans o, amb un altre caire, programes d'intercanvi intergeneracionals. Se suggereix que, per exemple, els llauradors visiten l'hort de l'escola i expliquen com cuidar-lo, que altres persones conten històries als menuts... «quelcom que les faça sentir-se valuoses, fer valdre l'experiència de la vida».

En el plenari, una participant va informar al grup que sí que hi ha un programa d'atenció al major però que aquest cobreix només una franja horària concreta, de manera que actualment l'ajuda a domicili és molt escassa. Com ja es va fer en la pandèmia, es proposà posar a disponibilitat de les persones majors personal treballador de l'Ajuntament per fer-los encàrrecs, com ara comprar les medicines. Amb aquesta intervenció, es va entreveure una correlació perceptiva entre la soledat no desitjada i les necessitats assistencials que realment no sempre s'hi dona. Tanmateix, la disponibilitat anímica del Fòrum per satisfer aquestes necessitats s'encamina a propostes, com ja s'ha vist, en la línia de la reciprocitat no assistencial.

També es va proposar que hi haja comerços i locals amb una marca de confiança perquè la gent major, quan va pel carrer, si se sent necessitada, pugua rebre ajuda o atenció (un got d'aigua, entrar al lavabo, telefonar a una ambulància...). En aquest sentit, és important ressaltar que molta de la gent major viu en el nucli antic del poble i com que els comerços estan a l'altra banda de les vies han de fer trajectes llargs i poden sentir necessitats durant aquests: «Dins el poble no queda res», «Quan tanquen el Bankia tampoc es quedarà cap banc dins el nucli antic, que està tot buidant-se».

Al fil de la qüestió de l'habitatge, es va enunciar que la demanda supera abastament l'oferta, que a més d'escassa té preus inassumibles. Per

aquest motiu, el Fòrum va proposar ampliar el parc d'habitatge públic per a joves, persones amb necessitats especials i víctimes de violència de gènere.

Pel que fa al jovent, es va comentar, de manera molt secundada, que l'actual emplaçament de l'Espai Jove (l'antiga Càmera Agrària), pel seu disseny (en la primera planta i no a peu de carrer) i pel fet que haja estat tancat intermitentment, no es percep com un espai facilitador de l'oci juvenil adolescent, a mode de casal, recreatiu... Es va suggerir un espai als afores «on la joventut no moleste i pugua sentir-lo seu», tot i que la persona més jove que assisteix a la sessió va matisar, sobre la segona joventut (majors de 18 anys), que convé «no apartarlos, porque al fin y al cabo parece es como decirles: es tu lugar y ya te apañarás, y luego hacen destrozos. Hay que incluir a los jóvenes en el centro de la población y que estemos todos conectados. Esto también es nuestro».

Es va comentar que hi ha pobles rurals més a l'interior que sí que disposen d'una casa de la joventut d'aquestes característiques. De fet, es va afegir que és interessant que siga un local de planta baixa, «on puguen emportar-se els entrepans i sopar... que siga permeable al carrer, que permeta la possibilitat d'estar dins i fora», que permeta programar concerts..., és a dir, que siga un espai quotidià de referència i encontre per als joves més enllà d'anar-hi per estar apuntat a un curs o a una activitat.

Les dinamitzadores van comunicar que l'Espai Jove actual treballa en aquesta línia, però que és significatiu que no se'n tinga constància. S'explicà que fa un temps, durant un període, va assolir aquest propòsit però per qüestions de contractació i després per la pandèmia va estar tancat un temps, però que ja hi ha una persona treballant i que es vol reimpulsar. Així, es va animar a difondre la notícia i convidar el jovent a anar-hi.

Finalment, i a propòsit de la consciència sobre els determinants socials de la salut i les desigualtats estructurals, es va plantejar dissenyar un programa de préstec de coses urgents que són necessàries de manera temporal: «unes croses en un moment determinat per un esquinç, o el que siga, un caminador, una cadira de rodes...». Davant una necessitat no permanent convé tindre una xarxa de préstec o intercanvi solidari, «ja que les vies administratives són lentes en aquest sentit i potser quan se resolen ja ha passat la necessitat». Un programa «de a peu», d'autogestió veïnal.

Cultura i educació

En primer lloc, es va exposar la preocupació perquè l'oferta cultural i d'oci arribe a tots els grups poblacionals. Lligada a aquesta reflexió, diverses persones assistents, secundades per la resta del grup, van plantejar maneres per «traure la cultura al carrer», és a dir, que no tot es done dins dels equipaments habituals, que malgrat estar ben dotats i farcits de programació, no són utilitzats per gran part de la població.

En aquesta línia, un dels aspectes sobre el qual més es va dissertar és el foment de la lectura, més enllà de la biblioteca municipal, la qual té un fons reduït i per espai tampoc no accepta donacions. De fet, es va comentar que hi ha una entitat del poble que ha volgut donar-ne i, per no tirar-los, ha hagut de buscar una llibreria de segona mà de València capital per fer el donatiu. Davant aquesta situació, una taula de treball de la sessió va proposar fer caixes d'intercanvis de llibres (tant de lectura com de text i escolars). S'explica que ja es va fer una iniciativa abans, a la piscina municipal, fa 5 anys aproximadament, però que no va quallar perquè la major part de les donacions eren revistes antigues o llibres poc atractius. Per a enguany, es va proposar posar un armari

o una prestatgeria en la recepció de la Casa de Cultura amb llibres que la gent vulga donar perquè els agafe qui vulga, que tinguen una segona vida.

Es va reflexionar que amb aquesta iniciativa el benefici és recíproc, tant per la satisfacció d'aportar generosament com pel que un aprén en emportar-se'ls. El fet de deixar-los «a la Casa de Cultura, a l'estació de metro, en un parc...» convida a l'intercanvi, apropa la cultura a la gent que potser per iniciativa pròpia no entraria a la biblioteca.

De fet, es va comentar l'exemple positiu de Massamagrell, a la plaça de la Noria, o l'espai de lectura per a infants del mercat municipal de Banyeres de Mariola. També es nomenà la jove influencer Emma Watson, que va iniciar una acció d'intercanvi literari als espais públics: qui agafava un llibre per llegir-se'l havia de retornar-lo o dipositar-lo en un altre lloc a l'abast de tothom, tot escrivint, a dins del llibre, les seues impressions sobre la lectura o quelcom motivador. S'argumentà que podrien ser models encoratjadors per promoure la iniciativa.

En un altre ordre de coses, es va acusar la falta d'oferta i espais d'oci per a les persones majors. De fet, s'expressà molta preocupació perquè en l'Associació de Jubilats i Pensionistes ja només són tres membres i es va deduir que aquesta situació pot ser representativa dels pocs ànims o facilitats perquè la gent gran socialitze.

Ocupació i comerç

S'encetà un debat intens pel que fa a aquest tema a propòsit de la venda ambulat no regularitzada, que algunes persones consideren competència deslleial amb el comerç local. S'hi havien detectat diversos particulars que exerceixen la venda ambulat de manera autònoma i

sense registrar (al poble només s'hi pot els divendres, amb una parada al mercat). Tanmateix, s'alçaren moltes veus qüestionant quines activitats i persones en concret són perjudicials i quines tenen un impacte marginal, especialment en comparació amb el dels supermercats, hipermercats i el comerç de venda en línia.

Urbanisme

Aquesta àrea va suscitar molt d'interès, les persones assistents comentaren haver-hi pensat molt després de la formació que van rebre en el taller anterior, és a dir, s'evidencià que les persones membres del II Fòrum Veïnal comencen a tindre una mirada cap a l'espai que habiten i transiten més analítica, i ho demostraren amb el diagnòstic específic d'algunes zones de l'espai públic. Val a dir, que una persona membre té diversitat funcional i els entrebancs o facilitats que s'hi troba en la seua circulació quotidiana ajuden la resta del grup a afinar la percepció.

Així les coses, pel que fa a l'accessibilitat dels carrers, es va assenyalar que les voreres del carrer Molí estan inclinades a fi que el desaigüe central reculli tota l'aigua de la pluja. Aquesta condició impossibilita el trànsit de les persones amb diversitat funcional, persones amb cotxets infantils, etc., que es veuen forçades a anar pel mig del carrer, tot i el risc d'atropellament que això comporta. El Fòrum proposà anivellar-les i buscar un altre tipus de solució per al desaigüe. Al respecte, es va sondejar entre les persones assistents si això ocorre en més zones però no se'n detectà cap altra. Tanmateix, sí que s'identificà una altra barrera a les redones de l'avinguda de la Creu. Es localitzà que des del bar de L'Olivera fins els grans magatzems xinesos hi ha sengles passos de vianants que justament a l'arcana central tenen tres dits d'alçària. No són accessibles per a les persones amb cadires de rodes, que sí que

poden baixar al pas de vianants però al bell mig s'hi troben amb eixe obstacle tan gran, que segons les persones assistents caldria rebaixar-lo.

També s'abordà l'espai públic quant a la circulació motoritzada, que es vincula amb problemes de soroll i de manca d'aparcament. Així doncs, diverses veïnes van lamentar que a la zona de Verdolaga i al carrer Major hi ha molt de soroll per la densitat del trànsit rodat. Es comentà que ja s'hi va fer una intervenció en l'anterior legislatura per reduir el nombre de vehicles en circulació i la velocitat, però no es percep com a exitosa. A més a més, es va reportar que resulta molt molest el soroll de les rodes dels cotxes en xafar les tapes del clavegueram; també, al carrer Major i per davant de l'Institut Secular Obreras de la Cruz: *«fan un soroll insuportable cada volta que els passa un cotxe per damunt, se sent molt des de les cases. Si estigueren un poc més desplaçades ja no quedarien baix la roda i no farien tan de soroll»*.

En consonància amb la voluntat de reduir la presència del cotxe al bell mig del poble, es comentà que caldria habilitar més zones d'aparcament dissuasiu. Ja hi ha un solar cedit però es pensa que s'utilitza poc, doncs es prefereix aparcar en un altre lloc més pròxim a la casa pròpia, de manera que continua havent molts cotxes aparcats i en trànsit pels carrers del poble. La manca de places d'aparcament s'acusa sobretot a la zona de Verdolaga.

A propòsit dels problemes de soroll, i lligat amb algunes preocupacions exposades en l'apartat de medi ambient, es va acusar la mancança d'arbres en la majoria dels carrers, els quals contribueixen a mitigar el soroll dels cotxes, millorar la condició de l'aire, pujar la temperatura a l'hivern i baixar-la a l'estiu.

Després, tot reflexionant sobre la disposició de l'espai públic al municipi, es va concloure que el parc Oval està desaprofitat. Segons les persones assistents, aquest parc del carrer de l'Hort de Sant Jaume *«té una part esportiva molt treballada però hi ha una gran àrea on les obres estan mal executades perquè hi ha trossos de cara vista que no s'han arrencat, hi ha obra encara pendent de realitzar...»*. Es considera que aquest parc té molt d'ús, que el que està fet està molt ben fet i que, justament, si es continuen fent-hi intervencions, la població l'emprarà encara més. Per això, es va proposar fer en la zona assolada una pista de petanca o dotacions que faciliten usos lúdics intergeneracionals, a col·lació també de la necessitat de generar espais que faciliten la sociabilitat de les persones grans.

Finalment, es va traure a il·lació una proposta dels primers pressupostos participatius de Museros, que consisteix en fer un mural col·laboratiu de pintura grafit. Les dinamitzadores van recordar que aqueixa proposta va eixir entre les guanyadores i es va executar a la pista de bàsquet del poliesportiu per una colla de joves amb la facilitació d'un dissenyador expert. Així, una veïna va proposar fer-ho en l'actualitat, un mural col·laboratiu, també al parc Oval.

Medi ambient

Tot i estar Museros envoltat per horta, les persones membres del Fòrum van focalitzar la seua preocupació mediambiental en les afeccions dins el nucli urbà, tant pel que fa als recursos i infraestructures com també, amb el mateix grau d'importància, quant a les conductes incíviques. Aquesta focalització fa notòria la desconexió amb el medi natural del voltant, fins al punt que l'única problemàtica enunciativa sobre això va ser que *«el patrimoni natural i cultural està desaprofitat»*; així les coses,

es va plantejar el disseny de rutes de passeig que el posen en valor i tinguen un caràcter saludable i didàctic, per exemple, amb indicadors de la riquesa ornitològica, etc.

En acurtar el perímetre d'anàlisi progressivament, es va aprofundir tot seguit en el fet que el polígon industrial està massa integrat en el nucli urbà, en la zona d'habitatge, segons les persones assistents. Davant l'impacte nociu per a la salut que pot comportar, es va proposar instal·lar mesuradors de les emissions tòxiques dels polígons industrials. Es comentà que aquest problema ja es va enunciar en la primera edició del Fòrum, en el procés participatiu vinculat a la redacció del Pla de mobilitat urbana sostenible, i que potser estiga ja en tràmits de solucionar-se.

També, a propòsit dels marges del nucli urbà, es va esmentar la necessitat d'apaivagar el soroll de les carreteres que voregen les cases del poble. Es demanà posar arborat o panells. Una veïna cità com a exemple els panells del supermercat Alcampo a Port Saplaya i digué que resulten antiestètics, però valorà de manera positiva la solució d'arborat de Massalfassar.

Pel que fa a les zones habitades, s'identificaren dos àmbits problemàtics. Un d'aquests, està referit al dipòsit i tractament de residus. En concret, s'al·legà que *«la gent no recicla com convé»*, i això derivà en el fet que, d'una banda, resulta deficient el manteniment dels contenidors i també que es vessen residus perillosos, en concret als punts nets que hi ha al carrer de Montcada, al parc Oval i vora el bar dels jubilats, on s'hi ha trobat: uralita, que es cancerígena; tubs fluorescents, que contenen pols i gasos i tòxics, i vidres, com ara finestres trencades.

El grup va detectar que molta gent suposadament jove fa destrosses i, per tant, els contenidors s'han de reparar o canviar amb freqüència. També es va dir que resulta especialment incòmode el contenidor del cartró, perquè es considera que la ranura és massa menuda. Per tant, es va plantejar la possibilitat de fer contenidors subterranis però s'al·legà que el cost és molt alt. En conseqüència, es proposà mantindre el tipus de contenidors convencionals però tot reforçant les campanyes de sensibilització quant al bon ús, ja que «és un problema que afecta tothom».

Sobre l'eficiència del reciclatge, s'apuntà que només hi ha dos contenidors de reciclatge d'oli (un en passar la via i l'altre vora el parc de Tierno Galván), i que en caldrien més en altres zones del poble per facilitar-ne l'hàbit. S'informà que, de tant en tant, arriba al poble l'ecoparc mòbil de l'EMTRE, un punt que facilita l'entrega i el reciclatge de tot tipus de residus en un mateix camionet. Tanmateix, entre les persones assistents no hi ha hagut consens sobre si es promoua suficientment aquesta visita, si arriba la notícia a tota la població i s'aprofita al ple rendiment el recurs.

Amb aquest panorama, es va proposar fer una campanya de conscienciació del reciclatge amb adhesius als contenidors amb dades estadístiques, perquè la població sàpia quin percentatge de contenidors s'han espatllat, és a dir, quan els contenidors es fan malbé perquè la gent hi tira orgànic en el de plàstic o que se'n queda un obert perquè està ple, o que la gent hi tira tots els residus barrejats.

Per concloure, des de l'Associació de Veïnes i Veïns de Museros, es proposà, més enllà del fet de destriar millor les deixalles o el fem, organitzar tallers de reutilització dels materials (compostadora, sabons i olis naturals, etc.),

que a més de contribuir a la sostenibilitat ambiental, esdevenen espais de sensibilització i aprenentatge.

L'altre àmbit detectat també es refereix a la brutícia o conductes incíviques, però no sols pel que fa als contenidors sinó a la quotidianitat i multiplicitat d'espais. Es va insistir en el parc Tierno Galván i en el passeig de les palmeres, sengles espais de trobada de xicalla, joves i persones adultes. Es comentà que algunes persones usuàries hi deixen mascaretes, restes de menjar i de beguda... «Anoche estaba en las Palmeras... y ahí sí que tienen una papelera por banco». «Yo fui a los municipales porque había una señora que iba con una bolsa y tiraba encima de la mesa pan y de todo para dárselo a los gatos, ahí no había quién se acercara. Y le han llamado la atención y ya no lo ha hecho más».

Es va incloure, en aquesta categoria, el problema de brutícia pel que fa als excrements dels animals perquè tot i que hi ha diversos pipicans al poble els amos no els utilitzen ni recullen els excrements: «El que vol anar va al pipican ho fa, és una qüestió d'incivisme». S'entén que respon a la conducta dels amos dels gossos i, per tant, es va demanar campanyes de conscienciació i multes.

Serveis sanitaris i hàbits saludables

Quant a aquest àmbit, es va concretar sobre la disponibilitat de l'atenció mèdica primària a Museros, que es dona només de matins. Es va proposar que com a mínim s'hi oferisca el servei una vesprada a la setmana a fi que les persones treballadores o amb altres càrregues no hagen d'abstindre's dels seus quefers i tinguin més marge de maniobra. Es comparà que a Foios i altres pobles sí que hi ha atenció pediàtrica a les vesprades i contribueix a la conciliació familiar.

Transparència i comunicació amb l'administració

Es va preguntar un parell de vegades, i ja en el moment de cloenda de la sessió, com el veïnat pot estar assabentat de les decisions que s'implementen, per exemple, quant al PMUS i la participació de la primera edició del Fòrum Veïnal, així com la possibilitat de plantejar al plenari de govern dubtes i suggeriments; en concret, sobre els habitatges per a persones en risc d'exclusió social o amb necessitats especials. Açò denotà que, tot i que les persones que formen part del II Fòrum Veïnal tenen interès actiu a participar i conèixer les gestions del poble, no estan clars els canals de comunicació per a segons quins factors o no es perceben com a accessibles.

Algunes reflexions tècniques finals

Es va fer palés que es tracta d'un grup molt proactiu ja que, tot i que la sessió va ser dissenyada per a detectar problemàtiques, s'hi van plantejar possibles solucions de manera instantània i molt orgànica.

El que més es va destacar va ser: l'adequació dels carrers i espais en termes d'accessibilitat, temperatura, pol·lució i soroll perquè hi siga més agradable no solament el trànsit sinó també les estades ocioses per a qualsevol grup d'edat i condició, les campanyes de sensibilització cívica sobre reciclatge i brutícia, l'apreciació del patrimoni i la inclusió de les persones majors.

Val a dir que totes les problemàtiques van ser detectades arran de la perspectiva de desenvolupament sociocomunitari explicada en la sessió formativa anterior. Tanmateix, algunes de les solucions aportades sí que tenen la intenció de basar-se en la reciprocitat i la sostenibilitat, però

estan enunciades d'una manera un tant assistencialista (per exemple, com a voluntariat, en el qual una persona ajuda i l'altra és usuària o beneficiària del servei). Per aquest motiu, en les pròximes sessions, caldrà continuar aprofundint en el paradigma del procomú.

4 SESSIONS DE DEVOLUCIÓ DEL DIAGNÒSTIC

SESSIÓ AMB LA MESA TÈCNICA

- **Persones assistents:** coordinadora d'infermeria del Centre de Salut, auxiliar administratiu del Centre de Salut, tècnica de l'Agència d'Ocupació i Desenvolupament Local, tècnic de Medi Ambient, direcció de l'IES, direcció de l'Escola La Masia, Centre de Salut Pública de València (2 persones), personal tècnic extern encarregat de dinamitzar la sessió (2 persones).
- **Dia:** 21 de setembre de 2021
- **Hora:** de 11.30 h a 13.00 h
- **Lloc:** sala de conferències de la Casa de Cultura de Museros.

SESSIÓ AMB EL FÒRUM VEÏNAL

- **Persones assistents:** representats de l'associació Comerços Associats de Museros (CAMU), representant de l'Institut secular Obreras de la Cruz, representat de l'Associació de Veïnes i Veïns de Museros, representant de l'AMPA de l'IES, 5 veïnes, 4 veïns i les 2 dinamitzadores del Fòrum Veïnal.
- **Dia:** 27 de setembre de 2020
- **Hora:** de 19.00 h a 20.30 h
- **Lloc:** sala de conferències de la Casa de Cultura de Museros.

A la tornada de l'estiu, tant amb la Mesa Tècnica com amb el II Fòrum Veïnal, es va dur a terme una sessió amb l'objectiu de retornar les conclusions del diagnòstic realitzat per ambdós grups i així poder debatre, completar i reflexionar al voltant de les necessitats i problemàtiques detectades.

Malgrat el benefici que una sessió conjunta d'ambdós espais podria suposar, en aquest cas es va descartar per una qüestió metodològica: la sessió de diagnòstic tècnic s'havia realitzat feia un any i, per tant, es va utilitzar el taller de devolució per actualitzar els resultats abans d'exposar-los i comparar-los amb els del Fòrum. A més, amb el Fòrum es van prioritzar les necessitats detectades mitjançant una dinàmica de ponderació per punts en parelles, on s'establiren dos criteris a tindre en compte durant la valoració: el grau competencial (assumint que les problemàtiques de competència autonòmica o estatal són més difícils d'abordar) i les desigualtats socials (per intentar incloure una mirada atenta a l'equitat i la justícia social).

Com a conclusió d'aquestes sessions, s'exposen a continuació les problemàtiques matisades i incorporades així com un resum de totes elles i els resultats de la prioritització.

Fotografies preses durant la sessió de devolució amb el Fòrum Veïnal

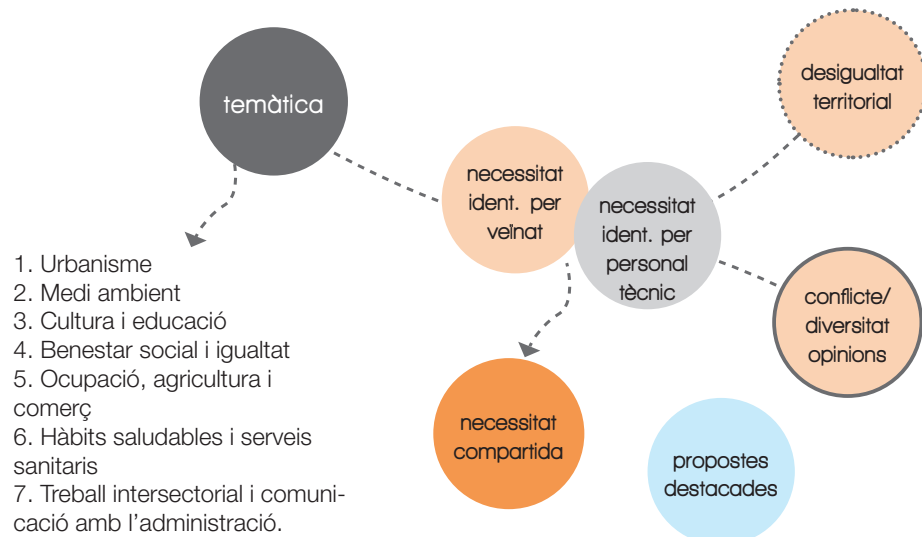
INCORPORACIONS AL DIAGNÒSTIC

- En la sessió de la Mesa Tècnica, al voltant del tema de la soledat no desitjada, es va remarcar la preocupació pel col·lectiu jove. Es pensa que arran de la pandèmia molts adolescents s'han sentit a soles i han dedicat molt de temps a les xarxes socials digitals i a les pantalles, qüestió que no ha fet més que agreujar el problema. De fet, pel que fa al col·lectiu de gent gran, el problema no es veu tan greu com detecta el Fòrum perquè el personal tècnic creu que els vincles socials a Museros encara són molt denses i hi ha poques persones grans que es troben a soles.
- D'altra banda, per part del Centre de Salut, es detectà un lleuger increment dels embarassos entre la població jove que alertà al personal sanitari.
- Pel que fa a l'habitatge, es va remarcar que caldria estar atentes a possibles problemes de salubritat que algunes vivendes antigues del municipi presenten (humitat, manca de ventilació...) i les repercussions que això pot tindre en la salut de les famílies que allí habiten. A més, s'alertà sobre possibles casos de pobresa energètica.
- En l'àmbit urbà, es va emfatitzar la dificultat dels veïns i de les veïnes de La Venta per arribar al nucli urbà, i per tant als centres escolars, a peu d'una manera segura. Es va advertir que moltes persones joves que van a l'institut creuen les vies.
- Durant la sessió amb el Fòrum, es va destacar la gran quantitat d'horts i camps agrícoles que hi ha en desús al municipi. En relació amb això, es remarcà la falta de relleu intergeneracional per a mantenir

els camps, la pèrdua dels coneixements vinculats a les labors agrícoles i les dificultats per fer de l'agricultura una activitat laboral sostenible i ben remunerada. Així, es proposà que seria interessant implementar a Museros algunes iniciatives que s'han vist en altres municipis com un banc de terres o formació agroecològica per a joves agricultors i agricultores.

RESUM FINAL DEL DIAGNÒSTIC

Legenda del diagnòstic

PRIORITZACIÓ DEL FÒRUM VEÏNAL

ÀMBIT	PROPOSTA	PUNTS
Urbanisme	Millorar l'accessibilitat d'alguns punts concrets o carrers.	9
Hàbits sanitaris saludables	Cal promoure la salut comunitària de manera coordinada amb les àrees municipals. Estigma de la salut mental; no s'ha aprofitat l'orientació psicopedagògica durant la pandèmia.	8
Benestar social i igualtat	Hi ha famílies en situació de vulnerabilitat amb manca de recursos per fer front a necessitats vitals importants.	7
Hàbits sanitaris saludables	Manca d'educació sexoafectiva per a la joventut amb perspectiva de gènere. Increment dels embarassos entre dones adolescents.	6
Treball intersectorial i comunicació amb l'admin.	Els canals de comunicació amb l'Ajuntament no es perceben com accessibles. Dèficit en la transmissió de la informació a la ciutadania.	4
Urbanisme	Aïllament i manca de connexió segura La Venta - Museros.	3
Ocupació i comerç	Augment de la desocupació entre homes (demandants de feina) i dones (no demandants explícites) de 40 a 60 anys.	2
Treball intersectorial i comunicació admin.	No hi ha un protocol coordinat per abordar casos de famílies en situació de vulnerabilitat que afecten diverses àrees.	2
Cultura i educació	Traure la cultura al carrer.	2
Benestar social i igualtat	Dificultats de la gent gran per tindre una vida autònoma.	2

Benestar social i igualtat	Augment de casos de soledat no desitjada, especialment entre joves i gent gran .	2
Benestar social i igualtat	Falta un espai de trobada atractiu i ben situat per als joves adolescents.	1
Ocupació i comerç	Cada vegada hi ha més horts en desús perquè és molt costós mantindre'ls i tampoc no hi ha una transferència de coneixements entre generacions.	1
Treball intersectorial i comunicació admin.	La tramitació telefònica i virtual derivada de la COVID-19 és poc inclusiva .	1
Medi ambient	Manca d'informació sobre la salut mediambiental del municipi .	1
Urbanisme	El parc Oval està desaprofitat.	1